

HỌC VIỆN NGÂN HÀNG
KHOA LÝ LUẬN CHÍNH TRỊ

TIỂU LUẬN KẾT THÚC HỌC PHẦN

Học phần: Chủ nghĩa xã hội khoa học

ĐỀ TÀI: Dân chủ và nền dân chủ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam
hiện nay

Giảng viên hướng dẫn : Nguyễn Thế Hùng

Sinh viên thực hiện : Đỗ Đăng Khoa

Lớp : PLT09A01-02

Mã sinh viên : 22A40602547

Hà nội, ngày 18 tháng 01 năm 2021

MỤC LỤC

I. Phần mở đầu :

- 1. Khái niệm.....Trang 4, 5
- 2. Bản chất.....Trang 6, 7, 8, 9, 10

II. Phần nội dung :

- 1. Liên hệ thực tiễn.....Trang 11, 12, 13, 14, 15
- 2. Liên hệ bản thân.....Trang 16, 17

III. Phần kết luận và danh mục tài liệu tham khảo :.....Trang 17, 18, 19

LỜI MỞ ĐẦU

Như chúng ta đã biết, chủ tịch Hồ Chí Minh là một người rất đề cao vai trò của nhân dân, giác ngộ và dựa vào dân, tin dân, trọng dân, đoàn kết toàn dân, phát huy sức mạnh vĩ đại của nhân dân, hiểu dân, phục vụ nhân dân, quan tâm nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân. Kháng chiến và kiến quốc đều nhờ nhân dân: dân lực, dân tâm, dân khí, dân trí, dân quyền, dân sinh. Trong hoạt động thực tiễn hay trong tư tưởng lý luận, trong quan điểm đường lối, trong chính sách phát triển, Hồ Chí Minh luôn luôn có ý thức sử dụng phạm trù DÂN CHỦ gắn liền với các nhiệm vụ và mô hình, thể chế phát triển, thể hiện tinh thần dân chủ pháp quyền xã hội chủ nghĩa, trong những giai đoạn và hình thức phù hợp. Tư tưởng đó thể hiện ở chỗ: cách mang dân chủ nhân dân, chế độ dân chủ nhân dân, nhà nước ta là một nhà nước dân chủ, nhà nước dân chủ của dân, do dân và vì dân, Dân chủ là mục tiêu và động lực cũng như bản chất của chế độ mới xã hội chủ nghĩa. Vấn đề dân chủ cũng nhạy cảm, hệ trọng như vấn đề đoàn kết dân tộc, đoàn kết trong đảng. Chính vì vậy, trong Di chúc, chủ tịch Hồ Chí Minh đã rất quan tâm phải thực hành dân chủ rộng rãi, trước hết trong Đảng. Người có nói rằng phải thật thà đoàn kết thì cũng có thể nói phải thật thà dân chủ, dân chủ thật sự. Người nhắc nhở, căn dặn, “Trong đảng thực hành dân chủ rộng rãi”. Đó là vấn đề gắn liền với chỉnh đốn đảng. Nhưng điều đó có nghĩa là gì, có phải cần đổi mới hay cải cách về mặt đảng hay không, và bằng hình thức nào, quy trình nào, điều kiện cần và đủ nào để có dân chủ rộng rãi, hiện nay thật sự rộng rãi chưa, mở rộng và thực chất chưa? Đã bao giờ chúng ta thực sự

thảo luận, nghiên cứu, tìm kiếm thật sự hệ thống và nghiêm túc, khoa học về điều nàynày chưa? Chúng ta cùng nhau đi sâu vào tìm hiểu chủ đề: “ Dân chủ và nền dân chủ XHCN ở Việt Nam hiện nay” để cùng nhau hiểu thêm về vấn đề này.

I.Mở đầu :

1. Khái niệm :

1.1.Khái niệm về dân chủ

- Dân chủ là một phương pháp ra quyết định tập thể trong đó mọi thành viên đều có quyền ngang nhau khi tham gia ra quyết định. Dân chủ cũng đề chỉ một hình thức nhà nước, trong đó mọi thành viên đều tham gia vào việc ra quyết định về các vấn đề của mình, thường bằng cách bỏ phiếu để bầu người đại diện trong quốc hội hoặc thể chế tương tự. Dân chủ được định nghĩa thêm như "chính quyền của nhân dân, đặc biệt là: sự thống trị của số đông" hoặc "một chính phủ trong đó quyền lực tối cao được trao cho người dân và thực hiện bởi họ trực tiếp hoặc gián tiếp thông qua một hệ thống đại diện thường liên quan đến việc tổ chức định kỳ các cuộc bầu cử tự do"

- Dân chủ là chế độ chính trị trong đó toàn bộ quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân, do dân thực hiện trực tiếp hoặc thông qua đại diện do dân bầu ra.Dân chủ gồm có các dạng: dân chủ trực tiếp, dân chủ gián tiếp, hoặc dân chủ nửa trực tiếp. Một trong những đặc trưng nổi bật nhất của hình thức quản lý của chế độ dân chủ là thiết lập và duy trì nguyên tắc “thiểu số phục tùng đa số” và thừa nhận quyền tự do trong chính kiến và bình đẳng về giới tính, về dân tộc, về chính trị xã hội của công dân.

- Chế độ dân chủ ra đời đánh dấu bước tiến bộ trong lịch sử phát triển của loài người, trước hết là trong đấu tranh giai cấp nhằm chống lại chế độ quân chủ mà thực chất của nó là một người quyết định tất cả, là hình thức thống trị của một cá nhân.

Có các loại: dân chủ tư sản, dân chủ xã hội chủ nghĩa, dân chủ nhân dân, dân chủ đại diện, dân chủ thuần túy; dân chủ hình thức; dân chủ giả hiệu.

1.2 Khái niệm về dân chủ xã hội chủ nghĩa

- Dân chủ xã hội là một triết lý chính trị, xã hội và tư tưởng kinh tế, một trường phái chủ nghĩa xã hội, hỗ trợ chính trị và dân chủ kinh tế. Là một chế độ chính trị, dân chủ xã hội được các học giả mô tả là ủng hộ sự can thiệp hóa kinh tế và can thiệp hóa xã hội để thúc đẩy công bằng xã hội bên trong khuôn khổ một nền chính trị dân chủ tự do và kinh tế hỗn hợp theo định hướng chủ nghĩa tư bản. Các hệ thống quy tắc được sử dụng để thực hiện điều này liên quan đến một cam kết với nền dân chủ tham dự và đại nghị, các phép đo dành cho tái phân phối thu nhập, kinh tế pháp lý trong điều khoản lợi ích chung và phúc lợi xã hội. Do các đảng dân chủ xã hội nắm quyền lâu dài trong thời kỳ đồng thuận hậu chiến tranh và ảnh hưởng của các đảng này đối với chính sách kinh tế xã hội ở Bắc và Tây Âu, dân chủ xã hội đã trở nên gắn liền với kinh tế học Keynes, mô hình Bắc Âu, và mô hình chủ nghĩa tự do xã hội và các nhà nước phúc lợi trong giới chính trị cuối thế kỷ 20. Nó được mô tả là hình thức phổ biến nhất của chủ nghĩa xã hội phương Tây hiện đại cũng như phe cánh cải cách của chủ nghĩa xã hội dân chủ.

- Dân chủ xã hội chủ nghĩa là Chế độ dân chủ đã được xác lập ở các nước đã hoàn thành cách mạng dân tộc, dân chủ và bắt đầu tiến hành cách mạng xã hội chủ nghĩa. Đặc trưng của dân chủ xã hội chủ nghĩa là quyền dân chủ của công dân không ngừng được mở rộng trong tất cả các lĩnh vực hoạt động của nhà nước, của xã hội mà cơ bản nhất là dân chủ về kinh tế. Trên lĩnh vực chính trị xã hội, quyền tham gia quản lý nhà nước của nhân dân và các đoàn thể quần chúng ngày càng được mở rộng về phạm vi, về độ sâu và phong phú đa dạng về các hình thức. Mục tiêu của dân chủ xã hội chủ nghĩa là nhằm xóa bỏ tệ nạn người bóc lột người và tạo ra ngày càng nhiều điều kiện để thực hiện triệt để công bằng xã hội, công lí cho mọi người, bình

đẳng thực sự giữa nam với nữ, giữa các dân tộc, tạo cơ hội cho mọi công dân mưu sinh và mưu cầu hạnh phúc. Dân chủ xã hội chủ nghĩa là nền dân chủ của xã hội loài người tiên bộ trong tương lai.

2. Bản chất :

2.1 Bản chất của dân chủ

- Bản chất của dân chủ là một chế độ xã hội mà ở đó, dân chủ được hiểu là toàn bộ quyền lực thuộc về nhân dân. Từ đó trở thành mục tiêu của sự phát triển xã hội, được thực hiện trong các lĩnh vực của đời sống xã hội. Được thiết lập sau khi giai cấp công nhân giành được chính quyền về tay của mình và nhân dân lao động thông qua cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa và cuộc cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân. Bản chất của dân chủ là mang bản chất giai cấp công nhân. Có sự thống nhất giữa tính giai cấp công nhân với tính dân tộc, tính nhân dân, do lợi ích của giai cấp công nhân phù hợp với lợi ích của giai cấp dân tộc, cũng như của đại đa số nhân dân lao động.

Do Đảng công sản lãnh đạo – yếu tố quan trọng bảo đảm quyền lực thực sự thuộc về nhân dân. Bởi vì đảng cộng sản đại biểu cho trí tuệ và lợi ích của nhân dân lao động, giai cấp công nhân và toàn dân tộc. Với nghĩa này, dân chủ xã hội chủ nghĩa mang tính nhất nguyên về mặt chính trị.

+, Về chính trị :

Dưới sự lãnh đạo duy nhất của đảng của giai cấp công nhân – đảng Mác-Lênin mà trên các lĩnh vực xã hội đều thực hiện quyền lực của nhân dân, thể hiện qua các quyền làm chủ, dân chủ, quyền con người, thoả mãn ngày càng cao hơn những nhu cầu và lợi ích của nhân dân. Chủ nghĩa Mác-Lênin chỉ rõ: Bản chất chính trị là một trong các bản chất của dân chủ của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa là sự lãnh đạo chính

trị giai cấp công nhân thông qua đảng của nó đối với toàn bộ xã hội, nhưng không phải chỉ để thực hiện quyền lực, lợi ích riêng cho giai cấp công nhân. Mà chủ yếu là để thực hiện quyền lực, lợi ích của toàn thể nhân dân, trong đó có cả giai cấp công nhân.

Hồ Chí Minh cũng đã chỉ rõ: Trong chế độ dân chủ xã hội chủ nghĩa thì bao nhiêu sức mạnh đều ở nơi dân, bao nhiêu quyền lực đều là của dân, bao nhiêu lợi ích đều là vì dân... Chế độ dân chủ xã hội chủ nghĩa và nhà nước xã hội chủ nghĩa... do đó về thực chất là của nhân dân, do dân và vì nhân dân. Cuộc cách mạng xã hội chủ nghĩa, khác với những cuộc cách mạng trước đây là ở chỗ đây là cuộc cách mạng của số đông, vì lợi ích của số đông nhân dân.

V.I. Lênin còn nhấn mạnh: Dân chủ xã hội chủ nghĩa là một chế độ mà nhân dân ngày càng tham gia nhiều vào các công việc nhà nước. Với ý nghĩa đó, V.I. Lênin đã diễn đạt khá khái quát về bản chất của dân chủ, mục tiêu của dân chủ xã hội chủ nghĩa: đó là nền dân chủ “gấp triệu lần dân chủ tư sản”. Do đó, dân chủ xã hội chủ nghĩa vừa có bản chất của giai cấp công nhân, vừa có tính nhân dân rộng rãi, tính dân tộc sâu sắc.

+ , Về kinh tế :

Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa dựa vào chế độ công hữu về những tư liệu sản xuất chủ yếu của toàn xã hội nhằm đáp ứng sự phát triển ngày càng cao của lực lượng sản xuất dựa trên cơ sở khoa học – công nghệ hiện đại với mục đích thoả mãn ngày càng cao những nhu cầu vật chất, tinh thần của toàn thể nhân dân lao động

Bản chất kinh tế đó chỉ được bộc lộ đầy đủ thông qua một quá trình ổn định chính trị và phát triển sản xuất, nâng cao đời sống của toàn xã hội, dưới sự lãnh đạo của đảng Mác-Lênin và quản lý, giúp đỡ, hướng dẫn... của nhà nước xã hội chủ nghĩa.

Bản chất của dân chủ khi xuất phát từ bản chất kinh tế của nền dân chủ dù khác về bản chất kinh tế của các chế độ tư hữu, áp bức, bất công, bóc lột nhưng cũng như toàn bộ nền kinh tế xã hội chủ nghĩa, nó không hình thành từ “hư vô” theo mong

muốn của bất cứ ai. Kinh tế xã hội chủ nghĩa là sự kế thừa, phát triển các thành tựu nhân loại đã tạo ra trong lịch sử. Đồng thời loại bỏ những nhân tố lạc hậu, kìm hãm, tiêu cực... của các chế độ kinh tế trước đó, nhất là bản chất tư hữu, áp bức bóc lột và bất công... đối với đa số nhân dân.

+ Về tư tưởng – văn hoá :

Nền dân chủ xã hội chủ nghĩa được lấy hệ tư tưởng Mác-Lênin – hệ tư tưởng của giai cấp công nhân làm nền tảng và chủ đạo đối với mọi hình thái ý thức xã hội khác trong xã hội mới (như văn học nghệ thuật, đạo đức, lối sống, văn hoá, giáo dục, xã hội, tôn giáo v.v.) để thể hiện bản chất của dân chủ.

Đồng thời, dân chủ xã hội chủ nghĩa kế thừa và phát huy những tinh hoa văn hoá truyền thống các dân tộc; tiếp thu các giá trị tư tưởng – văn hoá, tiến bộ, văn minh xã hội... mà nhân loại đã tạo ra ở tất cả những quốc gia, dân tộc... Do đó, đời sống tư tưởng – văn hoá của nền dân chủ xã hội chủ nghĩa rất phong phú và đa dạng, toàn diện, ngày càng trở thành một nhân tố quan trọng hàng đầu, trở thành mục tiêu và động lực cho quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội.

2.2 Bản chất nền dân chủ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam

- Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (bổ sung, phát triển năm 2011) đã khẳng định: "Dân chủ xã hội chủ nghĩa (XHCN) là bản chất của chế độ ta, vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển đất nước". Sự khẳng định trên đây đã chỉ rõ: Nước ta đi theo con đường XHCN, vì vậy, xây dựng nền dân chủ XHCN là vấn đề quan trọng xuyên suốt quá trình cách mạng của nước ta.

- Ngay từ khi Đảng ra đời (1930) để lãnh đạo cách mạng; trong cương lĩnh chính trị đầu tiên đã nhất quán chủ trương, đường lối trong giai đoạn cách mạng giải phóng

dân tộc phải xây dựng và phát triển chế độ dân chủ nhân dân mà mục tiêu cốt lõi của nó là “Độc lập dân tộc, người cày có ruộng” và thực hiện quyền phổ thông đầu phiếu trong lĩnh vực chính trị. Khi chuyển sang giai đoạn cách mạng XHCN dựa trên cơ sở kế thừa nền dân chủ nhân dân đã có, phải tiến hành ngay việc xây dựng, phát triển nền dân chủ XHCN mà mục tiêu xuyên suốt là:”Độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh”.

So với các nước đi theo con đường dân chủ đầy sóng gió, sự phát triển dân chủ XHCN ở nước ta rất ổn định, có hiệu quả. Nguyên nhân chính là do Đảng và Nhà nước ta luôn tuân thủ những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, lấy đó làm kim chỉ nam cho mọi hành động. Điều đó được thể hiện ở những mặt sau đây:

+, Một là, tư tưởng chiến lược chỉ đạo phát triển nền dân chủ XHCN là dựa trên lý luận dân chủ của chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, kết hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam làm nguyên tắc cơ bản.

+, Hai là, Đảng Cộng sản Việt Nam giữ vai trò độc tôn lãnh đạo công cuộc phát triển nền dân chủ XHCN ở nước ta.

+, Ba là, cơ sở kinh tế cho việc xây dựng, phát triển nền dân chủ XHCN ở nước ta là nền kinh tế hàng hóa nhiều thành phần phát triển theo định hướng XHCN và từng bước hoàn thiện tiến lên kinh tế thị trường XHCN, trong đó kinh tế nhà nước với chế độ công hữu về tư liệu sản xuất chủ yếu giữ vai trò chủ đạo.

+, Bốn là, phương thức thúc đẩy công cuộc phát triển dân chủ XHCN ở nước ta là lấy dân làm gốc.

+ , Năm là, trọng điểm công cuộc phát triển dân chủ XHCN là thường xuyên củng cố, phát triển dân chủ trong Đảng, coi dân chủ trong đảng là “hạt nhân” của dân chủ XHCN và lấy dân chủ trong Đảng thúc đẩy dân chủ trong toàn xã hội. Từ đó, tạo điều kiện thuận lợi cho sự phát triển ngày càng cao dân chủ XHCN ở nước ta, quán triệt sâu sắc quan điểm dân biết, dân bàn, dân thực hiện, dân kiểm tra.

- Dân chủ XHCN ở nước ta vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển đất nước tiến lên chủ nghĩa xã hội. Vì vậy đòi hỏi tất cả quyền lực nhà nước phải thuộc về nhân dân. Trong công cuộc đổi mới đất nước, Đảng ta đã chỉ rõ một trong những nguyên tắc cơ bản để chỉ đạo đổi mới là xây dựng nền dân chủ XHCN, phát huy quyền làm chủ tập thể của nhân dân, thúc đẩy sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc VN xã hội chủ nghĩa. Trong cương lĩnh xây dựng đất nước ở thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội do đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VII thông qua năm 1991 đã ghi: Dân chủ XHCN là bảo đảm mọi quyền lực thuộc về nhân dân. Hiến pháp năm 1992 cũng khẳng định tất cả quyền lực nhà nước thuộc về nhân dân và phải được thể chế hóa quyền lực đó bằng pháp luật, được pháp luật bảo hộ. Dân chủ gắn liền với kỷ luật, kỷ cương và công bằng xã hội đòi hỏi phải được thực hiện trong thực tế cuộc sống trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội. Trải qua 25 năm đổi mới và 20 năm thực hiện cương lĩnh 1991 nền dân chủ XHCN ở Việt Nam đã có những bước tiến quan trọng và được thế giới thừa nhận.

Để tiến lên chủ nghĩa xã hội, thực hiện thắng lợi sự nghiệp CNH, HĐH đất nước, mở rộng hội nhập quốc tế, phát triển bền vững, thực hiện thành công mục tiêu “tối thượng” của cách mạng: “Dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh” của Đảng đề ra, chúng ta phải coi trọng phát triển nền dân chủ XHCN vì nó là mục tiêu cơ bản của quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội. Đến lượt nó, nền dân chủ XHCN được phát triển và hoàn thiện lại trở thành động lực mạnh mẽ thúc đẩy xã hội không

ngừng phát triển. Chủ nghĩa xã hội ở nước ta từ chỗ chưa chín muồi đến chín muồi, từ chỗ chưa hoàn thiện đến hoàn thiện, từ chỗ chưa phát triển đến phát triển. Quá trình này cần có thời gian và môi trường ổn định, đặc biệt là ổn định chính trị, xã hội. Muốn duy trì ổn định chính trị, xã hội để tiến lên phải phát triển nền dân chủ XHCN và lấy đó làm động lực thúc đẩy sự phát triển toàn diện xã hội từ thấp đến cao.

Bản chất chính trị của giai cấp công nhân đòi hỏi phải dùng phương pháp dân chủ để quản lý nhà nước, cải tạo xã hội. Nhà nước XHCN là nhà nước kiểu mới trong tiến trình lịch sử, dân chủ XHCN là thực hiện quyền nhân dân làm chủ đất nước, làm chủ xã hội. Đây là bản chất tốt đẹp của nhà nước XHCN đã và đang tồn tại, phát triển ở một số nước trên thế giới, trong đó có nước ta. Vì vậy, đòi hỏi chúng ta cần tự giác tuân thủ quy tắc dân chủ, xây dựng và kiện toàn thể chế dân làm chủ, hình thành trật tự dân chủ ổn định, bền vững.

II. Nội dung :

1. Liên hệ thực tiễn :

1.1 Thực tiễn về thực thi dân chủ trên thế giới :

-Trong hầu hết 50 năm qua, thế giới đã chứng kiến sự lan tỏa mạnh mẽ của quản trị dân chủ trên toàn cầu. Từ năm 1970 đến năm 2010, số lượng các quốc gia dân chủ tăng gần gấp ba lần, với sự chuyển đổi sang nền dân chủ trải dài từ hình nón phía nam của Nam Mỹ đến Tây Phi, Đông Nam Á và khối Liên Xô cũ. Đến năm 2000, hơn một nửa dân số thế giới sống dưới một chính phủ dân chủ lần đầu tiên trong lịch sử được ghi nhận. Làn sóng dân chủ này đã mang lại một loạt các quyền chính trị và xã hội cho hàng trăm triệu người và đồng thời với sự sụt giảm lịch sử về tỷ lệ chiến tranh giữa các tiểu bang.

Sự phát triển của nền dân chủ trên toàn cầu và sự xuất hiện của một bộ quy tắc và thể chế quốc tế ngày càng mạnh mẽ đã thúc đẩy một giả định phổ biến rằng một thế giới dân chủ hơn ở đây sẽ tồn tại: Các quốc gia dân chủ sẽ thịnh vượng và các quốc gia chuyên quyền hơn sẽ chuyển sang chế độ dân chủ. Nhưng sự lạc quan này về nền dân chủ đã suy yếu do một số xu hướng khác nhau và củng cố.

+,Thứ nhất, các nền dân chủ đã trải qua những thất bại. Nhiều quốc gia từng được coi là ví dụ về tiến bộ dân chủ - chẳng hạn như Ba Lan, Thổ Nhĩ Kỳ và Venezuela - đã trải qua sự suy thoái về pháp quyền và khả năng cạnh tranh bầu cử. Ở các nước khác, chẳng hạn như Thái Lan và Ai Cập, các chính phủ được bầu cử dân chủ đã bị lật đổ bằng vũ lực. Trong khi đó, trên khắp Trung Đông, lời hứa dân chủ về Mùa xuân Ả Rập đã bị chùn bước trước sự đàn áp bạo lực. Trong cùng thời kỳ này, các phong trào dân túy phi tự do và phiến diện trở nên trỗi dậy ở nhiều nền dân chủ lâu đời, làm suy yếu sự hợp tác quốc tế giữa các quốc gia dân chủ và làm mất đi nhiều thành tựu của thời hậu chiến. Những phong trào này xảy ra đáng chú ý nhất ở Liên minh Châu Âu, nơi một nghiên cứu của Trung tâm Tiến bộ Châu Mỹ và Viện Doanh nghiệp Hoa Kỳ phát hiện ra rằng “trong thập kỷ qua, các đảng như vậy đã chuyển từ lề của bối cảnh chính trị Châu Âu sang cốt lõi của nó”. Ngay cả ở Hoa Kỳ, Tổng thống Donald Trump cũng có dấu hiệu đổ kỵ độc đoán, thường xuyên chỉ trích giới truyền thông, cơ quan tư pháp và thực thi pháp luật, đồng thời công khai ngưỡng mộ một số nhà độc tài tàn bạo nhất thế giới. Như Trump đã nói về Kim Jong Un, người cai trị một chế độ độc tài toàn trị, nơi mọi người bị tống vào trại lao động vì chỉ trích chính phủ: “Anh ấy là người đứng đầu đất nước, và ý tôi là anh ấy là người đứng đầu mạnh mẽ. ... Đừng để bất cứ ai nghĩ bất cứ điều gì khác biệt. Anh ấy nói và mọi người của anh ấy ngồi dậy với sự chú ý. Tôi muốn người dân của mình cũng như vậy ”.

+ ,Thứ hai, niềm tin vào chính trị dân chủ đã suy yếu, ngay cả ở các bang có truyền thống lâu đời về chính phủ đại diện. Trong hai thập kỷ qua, các nền dân chủ đã phải vật lộn để mang lại kết quả kinh tế cho người dân của họ. Ngay cả các nền dân chủ đã trải qua sự phát triển nhanh chóng cũng thường thấy nó mang lại lợi ích không cân xứng cho giới tinh hoa nhỏ hoặc các khu vực cụ thể, đồng thời gây ra sự gián đoạn đáng kể ở những nơi khác trong xã hội. Cuộc đại suy thoái năm 2008 và những năm phục hồi chậm chạp một cách đau đớn đã khiến lòng tin vào các tổ chức chính phủ trên toàn thế giới dân chủ giảm mạnh. Sự đình trệ và bất bình đẳng ngày càng sâu sắc, cùng với sự thay đổi nhân khẩu học và rối loạn chức năng chính trị, đã tạo ra mảnh đất màu mỡ cho sự ngờ vực, chia rẽ và hạ đẳng mà các đảng dân túy phi tự do đã khai thác. Các nhóm này dựa trên thông điệp bài ngoại và phân biệt chủng tộc nhưng cũng bất bình trước sự trì trệ kinh tế và sự chiếm đoạt của giới tinh hoa các thể chế được cho là dân chủ. Trong một số trường hợp, họ cũng đưa ra lời kêu gọi tinh tế và công khai đối với các phương thức quản trị độc đoán.

+ ,Thứ ba, các chế độ độc tài và phi tự do đã tìm cách khuyến khích và khai thác cuộc khủng hoảng niềm tin ở các quốc gia dân chủ để làm suy yếu họ từ bên trong, khẳng định tính ưu việt của mô hình của chính họ, và tấn công nền tảng của trật tự địa chính trị thời hậu Chiến tranh Lạnh. Trong số các quốc gia theo chủ nghĩa xét lại này, Nga là quốc gia công khai và quyết liệt nhất trong việc thách thức nền dân chủ tự do. Bất chấp nền kinh tế trì trệ và dân số ngày càng thu hẹp, Moscow đã đưa ra các biện pháp đầy tham vọng để thiết lập lại phạm vi ảnh hưởng ở các quốc gia lân cận, thúc đẩy các phong trào dân túy cánh hữu và cánh tả trên khắp châu Âu và Bắc Mỹ, đồng thời gieo rắc rối loạn và bất hòa trong các công dân dân chủ của các quốc gia EU. và các thành viên NATO, bao gồm cả Mỹ. Các công cụ mà nó đã triển khai trong chiến dịch này bao gồm các hoạt động sai lệch thông tin sử dụng cả phương tiện truyền thông và mạng xã hội; sử dụng mục tiêu tham nhũng để nuôi dưỡng các

ủy quyền chính trị; cyberespionage nhằm mục đích tác động đến kết quả bầu cử; tài trợ bí mật của các phong trào chính trị nổi dậy; và khai thác mất an toàn năng lượng của hàng xóm. Cùng với nhau, các chiến thuật của Nga tạo thành một vở kịch độc tài mới mà Hoa Kỳ và các cường quốc dân chủ khác vẫn chưa phát triển một phản ứng hiệu quả.

1.2 Thực tiễn về thực thi dân chủ ở Việt Nam :

-Kể từ khi công cuộc đổi mới toàn diện bắt đầu cho đến nay, Việt Nam đã đạt được những thành tựu hết sức to lớn trên mọi phương diện. Trong đó, quá trình dân chủ hoá, tôn trọng và bảo đảm quyền dân chủ ngày càng được mở rộng và phát triển không ngừng, nhất là trong vòng hơn 10 năm trở lại đây. Dân chủ đại diện đã được thực hiện và bảo đảm ngày càng có hiệu quả. Ví dụ từ các kỳ họp Quốc hội. Việc giải quyết công việc theo đúng hẹn, và đặc biệt là niêm yết công khai về các khoản thu chi, lệ phí, ngân sách... đều được thực hiện trong một quy trình thống nhất một đầu mối đó là “một cửa”, tức là cầu nối giữa người dân và chính quyền/các cấp chính quyền, mỗi khi người dân muốn phản ánh về vấn đề gì thì chỉ cần gặp, trình bày với bộ phận tiếp dân, cũng như nhận kết quả trả lời chỉ cần thông qua một bộ phận duy nhất, “cầu nối” duy nhất. Điều này thực hiện quy chế dân chủ ở cơ sở đã đạt được những thành tựu đáng kể, góp phần quan trọng vào việc giữ vững ổn định chính trị, phát triển kinh tế xã hội và bảo Văn hoá pháp luật,văn hoá chính trị và văn hoá nói chung của người cầm quyền và toàn xã hội còn hạn chế, chưa “cắm rễ” và “ăn sâu” vào trong suy nghĩ, hành động của họ không những khắc phục được tình trạng quan liêu, cửa quyền, những nhiều nhân dân mà còn bảo đảm được việc thực hiện quyền dân chủ của nhân dân. đảm quyền và lợi ích hợp pháp của các công dân. Chẳng hạn, mô hình cơ chế “một cửa” trong quản lý nhà nước tại một số địa phương trong cả nước đã đem lại những kết quả đáng khích lệ. Mô hình này cho phép mọi công dân đều có cơ hội thực hiện quyền dân chủ của mình. Mô hình quản lý hành chính của

cấp chính quyền địa phương được xây dựng thí điểm này được dựa trên nguyên tắc căn bản và nền tảng đó chính là “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra”: toàn bộ bộ máy chính quyền ở địa phương đó đã hoạt động hiệu quả, đáp ứng và giải quyết tương đối thoả đáng nguyện vọng và những vấn đề của người dân. Chẳng hạn, giải quyết những vấn đề từ nhỏ đến lớn, từ đơn giản đến phức tạp, công việc riêng của từng người dân hay công việc chung của cộng đồng, khiếu nại, tố cáo của công dân, hồ sơ đất đai, giải quyết công văn đi, đến đúng thời gian.

Quyền dân chủ của nhân dân thể hiện không chỉ thông qua việc thực hiện tốt quyền bầu cử, ứng cử mà còn là sự tôn trọng và thực hiện tốt quyền bãi miễn của nhân dân. Nhất là trong tình hình hiện nay, tham nhũng, thoái hoá biến chất của một bộ phận không nhỏ cán bộ, công chức trong hệ thống chính trị, hệ thống hành chính nhà nước đang được xem là “quốc nạn”. Quyền bãi miễn là một quyền của cử tri, của công dân nhằm kiểm tra và giám sát việc thực thi quyền lực nhà nước, là “thực hiện sự phục tùng thực sự của những người được bầu đối với nhân dân”, là nguyên tắc nhằm thực hiện triệt để chế độ dân chủ, bảo đảm quyền lực nhà nước thực sự thuộc về nhân dân. Lênin nhấn mạnh “mọi cơ quan được bầu ra... đều có thể coi là có tính chất dân chủ chân chính và đại biểu thực sự cho ý chí của nhân dân, khi nào quyền bãi miễn của cử tri đối với những người trúng cử được thừa nhận và được áp dụng... từ chối không áp dụng bãi miễn, trì hoãn thi hành quyền đó, hạn chế nó, thì như thế tức là phản lại dân chủ và hoàn toàn từ bỏ nguyên tắc chủ yếu và nhiệm vụ của cuộc cách mạng XHCN đã bắt đầu ở nước Nga” và rằng “không có kiểm kê, kiểm soát thì không có chủ nghĩa xã hội”. Chính vì vậy, trong những năm qua, việc triển khai mạnh mẽ Quy chế dân chủ ở cơ sở theo phương châm “dân biết, dân bàn, dân làm, dân kiểm tra” kết hợp với việc xây dựng và chỉnh đốn Đảng đã tạo ra những điều kiện thuận lợi để nhân dân tham gia vào quá trình giám sát thực thi quyền lực nhà nước của toàn bộ hệ thống chính trị, hệ thống hành chính nhà nước. Nhờ có cơ chế dân chủ như vậy mà nhân dân đã tích cực tham gia vào cuộc chiến chống tệ tham

những, quan liêu và thoái hoá, biến chất trong đội ngũ cán bộ của Đảng và Nhà nước ở tất cả các cấp.

2. Liên hệ bản thân :

- Là một công dân của nước Việt Nam, em nhận thấy nền dân chủ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam hiện nay đang trên đà phát triển, và gặt hái được nhiều thành tựu to lớn. Bên cạnh những ưu điểm thì vẫn còn những khuyết điểm cần phải thay đổi, việc phát huy dân chủ ngoài xã hội còn nhiều hạn chế, một bộ phận nhân dân còn bức xúc, khiếu kiện phức tạp. Số lượng đơn, thư khiếu nại, tố cáo của công dân gửi đến các cơ quan chức năng, như Ban Dân nguyện của Quốc hội, Thanh tra Chính phủ còn rất cao, nhưng tỷ lệ đơn, thư được giải quyết chưa được như mong muốn. Theo số liệu của Ủy ban Tư pháp của Quốc hội, tỷ lệ chính quyền không đối thoại với công dân và không dự các phiên tòa đều tăng qua từng năm. Từ năm 2015 đến 2017, kể từ khi Luật Tổ tụng hành chính có hiệu lực, cả nước có 11.180 quyết định hành chính và hành vi hành chính bị tòa án hủy toàn bộ hoặc một phần. Các nghị định và pháp lệnh về thực hiện Quy chế Dân chủ ở cơ sở tại một số nơi chưa được tổ chức thực hiện tốt. Những hạn chế, bất cập trên đây có cả nguyên nhân khách quan và chủ quan, trong đó nguyên nhân chủ quan là chủ yếu. Về khách quan: Đổi mới là sự nghiệp to lớn, toàn diện, lâu dài và khó khăn, phức tạp, chưa có tiền lệ trong lịch sử. Tình hình thế giới, khu vực và sự chống phá của các thế lực thù địch tác động khá lớn vào quá trình phát huy dân chủ. Về chủ quan: Công tác nghiên cứu lý luận và tổng kết thực tiễn về thực hiện dân chủ trong Đảng, trong các cơ quan nhà nước và ngoài xã hội chưa được quan tâm đúng mức, chậm được lý giải và thể chế hóa đầy đủ về mặt nhà nước.

Cơ chế “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ” để phát huy tốt hơn quyền làm chủ của nhân dân. Việc nghiên cứu, dự báo sự biến động về số lượng, chất lượng, về tư tưởng các giai tầng xã hội để có các chủ trương, đường lối lãnh đạo phát huy dân chủ sát, đúng, hiệu quả hơn chưa chủ động. Nhận thức, phương pháp và cách thức chỉ đạo tổ chức thực hiện các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước trong phát huy quyền làm chủ về chính trị, kinh tế, xã hội, quyền dân sự còn những mặt hạn chế. Việc quản lý, giáo dục, rèn luyện cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý chủ chốt các cấp về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống chưa thường xuyên, đúng mức nên còn một bộ phận vi phạm Quy chế Dân chủ ở cơ sở, không tôn trọng quyền làm chủ của nhân dân.

Theo như em thấy, để phát huy dân chủ trong Đảng đòi hỏi các cấp ủy, mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu phải quán triệt sâu sắc, nhận thức đầy đủ và toàn diện hơn nữa các quan điểm, đường lối của Đảng về phát huy dân chủ; đồng thời, đẩy mạnh công tác tổng kết thực tiễn và nghiên cứu lý luận về phát huy quyền làm chủ; giải quyết tốt mối quan hệ hữu cơ giữa “Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ”; tạo điều kiện cần và đủ để nhân dân làm chủ thực chất, hiệu quả. Tiếp tục bổ sung các quy chế, quy định về dân chủ để thực hiện thống nhất trong toàn Đảng. Trước hết, quy định rõ hơn Đảng phục vụ nhân dân, chịu sự giám sát của nhân dân, chịu trách nhiệm trước nhân dân về những quyết định của mình. Bổ sung quy định về phát huy dân chủ trong công tác cán bộ đi đôi với kiểm soát quyền lực trong công tác cán bộ. Đảng thống nhất lãnh đạo công tác cán bộ và quản lý cán bộ. Bảo đảm nguyên tắc tập trung dân chủ, mọi quyết định về công tác cán bộ phải được thảo luận tập thể và quyết định theo đa số. Công khai, minh bạch về chỉ tiêu, về kế hoạch tuyển dụng, đào tạo, bồi dưỡng, quy hoạch cán bộ, thi nâng ngạch, nâng bậc, xét danh hiệu thi đua, xét nâng hạng; tiêu chuẩn, điều kiện, số lượng, cơ cấu, quy trình luân chuyển, điều động, bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử. Thực hiện bỏ phiếu

kín đối với những nội dung cần biểu quyết trong công tác cán bộ, có quy chế cạnh tranh lành mạnh trong công tác cán bộ.

III.Kết luận :

-Sau khi làm xong đề tài này, xét về khía cạnh là một công dân nước Việt Nam em thấy để phát triển một nền dân chủ là điều không hề dễ dàng đối với tất cả các nước đang đang tiến tới một nền dân chủ công bằng,văn minh. Một nền dân chủ phải bao gồm rất nhiều yếu tố để tạo dựng lên, và cũng không phải là vấn đề có thể ngày một, ngày hai là có thể làm được, mà phải cần sự đồng lòng của nhân dân cũng như yếu tố lãnh đạo của toàn thể các ban ngành trong bộ máy chính trị của đất nước. Kết hợp tất cả các yếu tố lại sẽ tạo nên sức mạnh để đưa đất nước tiến tới một nền dân chủ tiên tiến, hiện đại. Việc xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa ở Việt Nam cũng vậy, yếu tố nhân dân rất quan trọng, nhận thức của Đảng ta về thực hành dân chủ ngày càng toàn diện và sâu sắc, sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội là sự nghiệp của nhân dân, không có sự đoàn kết, sáng tạo của quần chúng nhân dân thì sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội sẽ thất bại. Dân chủ chính là biểu hiện quan điểm giá trị cốt lõi của chủ nghĩa xã hội, là nhân tố tạo ra sự ổn định, phát triển và thịnh vượng. Điều này thể hiện rõ hơn cả ở chỗ quyền công dân gắn với quyền con người được đề cao, tôn trọng và bảo vệ bằng pháp luật, tích cực thực hiện các công ước quốc tế liên quan quyền con người mà Việt Nam đã ký kết và tham gia; coi trọng dân chủ ở cơ sở, coi trọng phản biện xã hội, đề cao thượng tôn Hiến pháp và pháp luật. Em thấy rằng bản thân là là một sinh viên, cũng như một công dân của nước Việt Nam, bản thân em cũng phải cố gắng nhiều hơn trong việc học tập, cũng như góp phần để xây dựng một nền dân chủ công bằng, văn minh, tiếp bước ông cha. Góp sức cùng với

Đảng, Nhà nước để đưa nước Việt Nam ta trở thành một cường quốc ngày càng lớn mạnh, và có một nền dân chủ xã hội chủ nghĩa theo đúng nghĩa.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

*Việt Nam :

- 1.<http://lyluanchinhtri.vn/home/index.php/nguyen-cuu-ly-luan/item/3030-nhan-thuc-ve-dan-chu-va-qua-trinh-dan-chu-hoa-o-viet-nam-trong-thoi-ky-doi-moi-thuc-trang-va-giai-phap.html>1
- 2.<http://tapchiquptd.vn/vi/an-pham-tap-chi-in/thuc-hien-dan-chu-xa-hoi-chu-nghia-trong-cong-cuoc-doi-moi/3484.html>
- 3.<https://nhandan.com.vn/binh-luan-phe-phan/dan-chu-la-ban-chat-che-do-xa-hoi-la-muc-tieu-dong-luc-cua-su-phat-trien-dat-nuoc-608540/>
- 4.<http://hdll.vn/vi/nguyen-cuu---trao-doi/dan-chu-va-thuc-trang-thuc-hien-dan-chu-nhung-nam-qua.html>

*Nước Ngoài :

1. <https://jobstomoveamerica.org/update/realizing-democracy/>
2. <https://www.un.org/en/observances/democracy-day>